

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา 2) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา และ 4) การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ผู้วิจัยดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนลำดับ คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดหลักการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และผลการดำเนินงาน/ผลการประเมินที่ผ่านมาของโรงเรียน และขั้นที่ 2 จัดการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ห้วงค์การ และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารและการดำเนินงานในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 4 คนและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนสารวิทยา จำนวน 29 คน แล้วดำเนินการสังเคราะห์ ผลการศึกษา และสรุปเป็นประเด็นเพื่อใช้ประกอบการยกกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการ เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ต่อไป

2. สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ผู้วิจัยดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับ ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ร่วมกับผลการสนทนากลุ่มที่ได้จากขั้นตอนการวิจัย ที่ 1 ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา จำนวน 5 คน ขั้นที่ 3 ยกกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา โดยนำผลการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากำหนดเป็นกรอบในการร่าง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา และขั้นที่ 4 การตรวจสอบความตรง ของรูปแบบการบริหาร สถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนสารวิทยา เพื่อตรวจสอบความตรงและความเหมาะสมของรูปแบบ โดยใช้การจัดประชาพิจารณ์ (Public Hearing) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 55 คน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการ บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ในข้อประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียด จากนั้นปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการ บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา และคู่มือการใช้ตามข้อเสนอแนะ

3. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาไปทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา และดำเนินการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ จำนวน 30 คน

2) จัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการ เพื่อให้สามารถนำคู่มือไปปฏิบัติตามแผนการทดลอง

3) ดำเนินการทดลองตามการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

4) สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา โดยการจัดประชุมสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 30 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้และเก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามผลการทดลองใช้รูปแบบจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน รวมจำนวน 160 คน

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ไปใช้จริงในปีการศึกษา 2562 โดยทำการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานในคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการ

เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา จากผลการทดลองใช้ในขั้นตอนที่ 3 พร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินงานกับผู้เกี่ยวข้องตาม รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู แล้วทำการประเมิน ผลการใช้รูปแบบเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562 โดยประเมินใน 2 มิติ ได้แก่ 1) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสารวิทยาตามองค์ประกอบในรูปแบบ และ 2) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน รวมจำนวน 380 คน

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ วิเคราะห์ทั้งจากเอกสารทางวิชาการและการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบความตรงของรูปแบบ พบว่า มีความตรงและความเหมาะสมมาก โดยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์องค์กร 2) การใช้ผลประเมินเป็นฐาน 3) การเตรียมความพร้อมองค์กร 4) การเตรียมความพร้อมครู 5) ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน และ 6) การมีส่วนร่วมสนับสนุนจากภายนอก

องค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 2) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและเครือข่าย 4) การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5) การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี 6) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 7) การส่งเสริมสนับสนุนจากต้นสังกัด

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) สร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน 2) ปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ร่วมมือกับเพื่อนครู เพื่อการเรียนรู้ 4) แนะนำการปฏิบัติงาน และ 5) สนทนาเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 2) การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ 3) การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือ 4) การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและ 5) การบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative teamwork) 3) ภาวะผู้นำร่วม (Shared leadership) 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional learning and development) 5) ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) และ 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive structure)

องค์ประกอบที่ 6 การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) องค์การแห่งการเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 5) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 1) คุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการ 2) คุณภาพกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 3) คุณภาพของผู้เรียน

2. ผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

2.1.1 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ตามองค์ประกอบของรูปแบบที่ 1-6 ในภาพรวม มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และองค์ประกอบที่ 6 การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงาน รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และองค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และโรงเรียนมีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับทิศทาง และจุดเน้นในการพัฒนาของโรงเรียนและต้นสังกัด ตามลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมคิดเป็นการร่วมวางแผนและดำเนินการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.1.3 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษาพบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ครูได้รับการพัฒนาด้านการจัดการและการเรียนรู้ ควบคู่กับการทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดทั้ง ในด้านคุณภาพนักเรียนและการจัดการเรียนการสอน และ บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ตามลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการ ที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนได้เปิด

โอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เสนอความต้องการ เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ในการนำมาประยุกต์ใช้บริหารงานในโรงเรียน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.1.4 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ครูทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเอง เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือและตั้งใจทำงานที่ตนรับผิดชอบ เพื่อมุ่งสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียนร่วมกัน และบุคลากรในโรงเรียนเคารพในศักดิ์ศรีและความแตกต่างของเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ แลกเปลี่ยนและร่วมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ กับเพื่อนครู /นักเรียน เพื่อแสวงหานวัตกรรม และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.1.5 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกันของครู รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนจัดระบบการทำงาน และจัดสรรทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนาทางวิชาชีพร่วมกันผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุม การฝึกอบรม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การสังเกต การสอน การใช้คำถามการชี้แนะ การเป็นครูพี่เลี้ยง ตามลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนประสานความร่วมมือ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูของโรงเรียน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.1.6 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร และครูปฏิบัติงานด้วยหลักการเรียนรู้ของทีมงาน และการเรียนรู้ของครูรายบุคคล เพื่อให้บรรลุผลที่ การเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ ครูพัฒนาตนเองเพื่อความสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้โดย ยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และบุคลากรยอมรับวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือ การพัฒนาการเรียนรู้อันของผู้เรียนเป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกันของโรงเรียน ตามลำดับ โดยมีผลการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก

2.1.7 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการ เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 6 การบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานพบว่า มีผลการ ดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีผลการ ดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนกำหนดภารกิจในการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเป้าหมายในการ แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน และถือเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างเสริมกำลังใจครูในการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรมการสอนควบคู่กับ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมากที่สุดทั้ง 3 รายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้ บุคลากรกำหนดมาตรการ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และทักษะเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ ของตน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.1.8 ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการ เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การพัฒนาคณาจารย์ พบว่า 1) ด้านผลการประเมินคุณภาพการ จัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม โดยผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับยอดเยี่ยม ผลการ ประเมินมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม และผลการประเมิน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนผ่าน

เกณฑ์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 74.95 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีจำนวนนักเรียน ที่มีผลการเรียนผ่านเกณฑ์สูงสุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.81 3) ผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รองลงมา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยผลการประเมินของโรงเรียนสารวิद्याสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ส่วนผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รองลงมา ได้แก่ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยผลการประเมินของโรงเรียนสารวิद्याสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 77.56 รองลงมา มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 18.53 เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่มีการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 96.09 โดยทุกระดับชั้น มีจำนวนนักเรียนที่มีการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 90 ทุกระดับชั้น 5) ด้านประสิทธิผลการพัฒนาเชิงประจักษ์ พบว่า โรงเรียนสารวิद्याมีผลการพัฒนาเชิงประจักษ์ที่ปรากฏจากการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลที่ปรากฏต่อนักเรียนคือ นักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม ระดับชาติ ครั้งที่ 69 จำนวน 21 คน และ นักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่น ระดับชาติ จำนวน 2 คน ผลที่ปรากฏต่อครูคือ ครูได้รับรางวัลระดับชาติคือรางวัล ปิยชนันต์ คนการศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 คน และครูผู้สอนได้รับรางวัลครูผู้ฝึกซ้อมนักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ 69 จำนวน 13 คน ผลที่ปรากฏต่อผู้บริหารสถานศึกษาคือ ผู้บริหารได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติโดยได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ “ผู้ที่มีความเสียสละต่อการมัธยมศึกษาไทย” และผลที่ปรากฏต่อสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนคือ โรงเรียนได้รับรางวัลสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพระดับ ดีเด่น ประเภทสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ และรางวัลสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ สถานศึกษาต้นแบบรางวัล IQA AWARDS ระดับดีเด่น ประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประจำปีการศึกษา 2562

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ในภาพรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีระดับความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีคุณภาพ รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างทีมงาน และเน้นการทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู และพัฒนาคุณภาพนักเรียน และ การดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามลำดับ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 6 การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และองค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมมากในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอาจเป็นไปได้ว่า นอกจากโรงเรียนได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาโดยดำเนินงานตามหลักวิชาการที่มีความสอดคล้อง

กับการพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอนและหลักการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามกรอบมาตรฐานของสถานศึกษา ภายใต้แนวคิดและหลักการดำเนินงานการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักการสำคัญในการปฏิบัติงานแล้วยังมีการสนับสนุนส่งเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงาน โดยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูให้มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ และจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ให้ความสำคัญในการสร้างทีมงานและเครือข่าย พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี ประกอบกับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องตามแนวคิดของ เกทเซล และ กูบา (Getzels, and Guba, 1975) ที่ได้เสนอหลักการที่สำคัญของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบจะต้องเป็นที่รวมของแนวคิด และแสดงถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของแนวคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาที่จะเกิดตามมาได้อีกด้วย และโครงสร้างของแนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าวจะต้องสามารถปฏิบัติและวางอยู่ในรูปแบบขององค์การได้ ซึ่งหมายถึงแนวคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามตรวจสอบได้อีกด้วย โดยยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหาร หรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว ประกอบกับผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมและเครือข่ายพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากต้นสังกัด ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งผลวิจัยสอดคล้องกับ เจริญ ราชโสภณ (2554) จากการศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสูงสุด ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสูงสุดได้แก่ การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ในรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ได้ออกแบบให้มียุทธศาสตร์ประกอบของรูปแบบในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ประกอบด้วย กระบวนการ กลยุทธ์ และองค์ประกอบในการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โดยมีกระบวนการสำคัญได้แก่ การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน การร่วมมือกับเพื่อนครูเพื่อการเรียนรู้ การแนะนำการปฏิบัติงาน และการสนทนาเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือ การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สำคัญ ได้แก่ วิทยาลัยที่ร่วมทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาในองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ คุณภาพด้านการบริหารจัดการคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และคุณภาพนักเรียน ให้บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของสิวรี พิศุทธิ์สินธพ (2554) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก พบว่า รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริง 3 ประการ คือ มีการแบ่งปันอำนาจ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือ มีค่านิยมและวิสัยทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ เพื่อการทำงานร่วมกันของบุคลากร การเรียนรู้ร่วมกัน และประยุกต์การเรียนรู้ ซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือมีการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการประยุกต์ความรู้ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียน สภาพการณ์ที่สนับสนุน ซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือมีโครงสร้างทางกายภาพและมีโครงสร้างทางทรัพยากรบุคคล แนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ และความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์ ซึ่งความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือ มีการพัฒนามิติบุคคล และมีการพัฒนามิตินสังคม และนอกจากนี้การศึกษาของสมุทธ สมปอง (2558) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษาคาทอลิก การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การเตรียมองค์กรเพื่อการเรียนรู้ 2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน และ 4) ผลที่คาดหวัง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของแดน (Dan, 2012) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการสร้างชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพที่มีต่อการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครูวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนในเขตมิดเวสต์ พบว่า ในแต่ละโรงเรียนมีการดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในรูปแบบที่แตกต่างกัน ครูค้นพบ การปฏิบัติที่ดีและไม่ดี โรงเรียนได้มีการปฏิบัติทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี โรงเรียนและครูเห็นความสำคัญของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการสื่อสารและความร่วมมือที่ดีเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่ดี และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ครูได้รับคำแนะนำที่ดี ได้รับการชี้แนะแนวทางที่ดีในการปฏิบัติงาน การดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของครู ช่วยให้ครูมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับการผลการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

2. จากผลประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ในภาพรวม พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากการที่โรงเรียนสารวิทยาได้ยึดแนวทางดำเนินงานตามหลักในการบริหารจัดการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างรอบด้าน ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน และในการกำหนดการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โดยเกิดจากการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง การพัฒนากลยุทธ์ ที่ต้องเกิดจากการวางแผนร่วมกันของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง และกระบวนการจัดทำแผนและการดำเนินงานตามแผน ซึ่งโรงเรียนสารวิทยา ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา และมียุทธศาสตร์ที่สามารถปฏิบัติได้ และส่งผลต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูควบคู่กับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และคุณภาพนักเรียน รวมถึงมีการสร้างความเข้าใจในรายละเอียดต่อผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนนำไปใช้ และเมื่อนำแผนงานโครงการสู่การปฏิบัติก็ได้กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ส่งเสริม และสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อความสอดคล้องกับสถานการณ์และบรรลุผลตามเป้าหมาย มีการตรวจสอบ ประเมินผลสำเร็จ รายงานการดำเนินงานตามแผน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับที่ ชิกินลี ซองฮัว และฮองเปี๋ย (Chi-kin Lee, Zhonghua Zhang and Hongbiao Yin, 2011) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ในประเด็นการทำงานแบบร่วมมือกันของครูแบบมีส่วนร่วม และความมุ่งมั่นต่อนักเรียน พบว่า จากการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งสามองค์ประกอบ จากเครื่องมือการประเมินชุมชนการเรียนรู้ด้วยวิชาชีพ ผลการวิเคราะห์ผลตัวแปรทุกระดับ พบว่า ตัวแปรในระดับโรงเรียนรวมทั้งปัจจัยสามประการของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ โดยร่วมส่งผลต่อความมุ่งมั่นของครูต่อนักเรียน ทั้งนี้ผลการวิจัยจากตัวอย่างครูในประเทศฮ่องกง ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทั้งสองด้านของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้แก่ 1) ระดับโรงเรียน ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน การประยุกต์ใช้และการสนับสนุนด้านโครงสร้าง และระดับครู ได้แก่ ปัจจัยความไว้วางใจ การทำงานแบบร่วมมือกันของครูแบบมีส่วนร่วม มีนัยสำคัญทางสถิติทางบวกต่อความมุ่งมั่นต่อนักเรียน นอกจากนี้ปัจจัยด้านภาวะผู้นำร่วม และภาวะผู้นำสนับสนุน ไม่มีผลต่อความมุ่งมั่นของครูต่อนักเรียน มีเฉพาะปัจจัยการเรียนรู้ร่วมกันการประยุกต์ใช้ที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางบวกต่อความมุ่งมั่นต่อนักเรียนและสอดคล้องกับการศึกษาของประหยัด ฤชากุล (2556) ที่ได้วิจัยการเสริมพลังอำนาจชุมชนในการจัดการศึกษา โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นตัวขับเคลื่อนทุกขั้นตอน และใช้กระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจตามโปรแกรมที่ร่วมกันพัฒนาขึ้น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นร่วมสร้างความตระหนัก ขั้นร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการขั้นร่วมลงมือปฏิบัติกิจกรรม และขั้นร่วมนำเสนอร่วมสะท้อนผล พบว่าทั้งสองชุมชนมีความพึงพอใจต่อผลลัพธ์พลังอำนาจที่เกิดขึ้นตามตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และ ธนยพร บุญรักษา (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียนปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ ปัจจัยด้านการจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศและปัจจัยด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน และปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่สามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย นอกจากนี้ เตือนใจ รักษาพงศ์ (2551) ยังมีผลการศึกษารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้แนวคิดของเคมมิส และ แม็คแทกการ์ท พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนิเทศการสอน 2) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุมารู้ การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ 3) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี โครงสร้าง และการวัดประสิทธิผลจากการนำรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบริหารคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ทีมครูจัดการความรู้งานวิชาการในทุกขั้นตอน ผู้บริหารสนับสนุนแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน ครูนำการจัดการความรู้ไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และนักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงาน

นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่าองค์ประกอบที่มีผลการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องนั้น โรงเรียนสารวิทยาได้มีการดำเนินงาน โดยเกิดจากการวิเคราะห์ภาระงาน และจัดโครงสร้างการบริหารภายในได้อย่างเหมาะสม เพื่อการปฏิบัติงาน มีทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากร โรงเรียนวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของนักเรียนของโรงเรียนและชุมชน มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับทิศทางและจุดเน้นในการพัฒนาของโรงเรียนและต้นสังกัดโรงเรียนต้องเพิ่มการส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียน ให้มีการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ พัฒนาองค์กรเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาด้านทรัพยากรต่าง ๆ และความสามารถของบุคลากรให้ทันยุคทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องร่วมคิดเป็นการร่วมวางแผนและดำเนินการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

3. จากผลประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่โรงเรียนดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างบรรทัดฐานและ

ค่านิยมร่วมกัน การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมมือกับเพื่อนครู เพื่อการเรียนรู้ การแนะนำการปฏิบัติงานและการสนทนา เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูโรงเรียนสาธิตวิทยาได้อุทิศตนและเวลาในการร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความสำเร็จในวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงาน ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์วิธีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของตน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบกับพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าใน วิชาชีพ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างให้เกิดยริดี และไว้วางใจ เพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีความกระตือรือร้นในการเสาะแสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอน โดยยอมรับถึงการบรรลุวิสัยทัศน์ ของโรงเรียน ด้วยการร่วมมือและตั้งใจทำงานที่ตนรับผิดชอบ รวมถึงยอมรับในการเปิดโลกทัศน์และ สร้างสรรค์องค์ความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ประยุกต์ใช้ความรู้จากการปฏิบัติงานการอบรม สัมมนา ศึกษา ดูงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนา ให้ความสำคัญในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาตนเองและการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สอดคล้องกับการศึกษาของฉลาด จันทรสมบัติ (2550) ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการ ความรู้องค์กรชุมชน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการจัดการความรู้ควบคู่กับการพัฒนา กลุ่ม แบ่งเป็น 5 ระยะ คือ 1) การเตรียมชุมชน 2) การสร้างแรงจูงใจจิตสำนึก 3) การจัดทำแผนพัฒนา ศักยภาพทีม 4) การนำแผนไปปฏิบัติและพัฒนางาน 5) ประเมินสรุปรูปแบบการจัดการความรู้องค์กร ชุมชนประกอบด้วย 18 กิจกรรม ผลการใช้รูปแบบพบว่า 1) เกิดบุคคลเรียนรู้ 2) ความรู้ได้จากปัญหา การตั้งคำถามการแก้ปัญหาด้วยการปฏิบัติ 3) กระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย การสร้างความรู้ การจำแนก การจัดเก็บ การแลกเปลี่ยน และการประเมินกลุ่มองค์กรชุมชน มีความพึงพอใจในการ ดำเนินการจัดการความรู้องค์กรชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยแห่งความสำเร็จประกอบด้วย 1) ความกระตือรือร้น 2) ภาวะผู้นำของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย 3) ความสามารถในการปฏิบัติงานตาม บทบาททีมผู้ร่วมวิจัย 4) การเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยได้มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น 5) บรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม 6) กระบวนการเรียนรู้ควบคู่ด้วยวิธีปฏิบัติ 7) มีกลไกขับเคลื่อนคือศูนย์จัดการ ความรู้ชุมชน และการศึกษาของ จิราภรณ์ เอมเอี่ยม (2552) ในการพัฒนารูปแบบการสร้างทีมงาน ครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีกระบวนการวิจัย 6 ขั้นตอน คือ 1) พัฒนารอบแนวคิดทฤษฎี การสร้างทีมงาน 2) ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการ สสำรวจความคิดเห็น 3) ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา 4) ร่างรูปแบบการสร้าง ทีมงานในสถานศึกษา 5) ทดลองใช้รูปแบบ และ 6) ประเมินผลการใช้รูปแบบ พบว่า องค์ประกอบ รวมของสภาพการทำงานเป็นทีมของครูมีการปฏิบัติในระดับมาก รูปแบบการสร้างทีมงานครูใน

สถานศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของทีม ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านบุคคล (2) องค์ประกอบด้านงาน (3) องค์ประกอบด้านทีม (4) องค์ประกอบด้านสถานศึกษา 2) กระบวนการสร้างทีมประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีม (2) การร่วมกันศึกษาสภาพความต้องการและปัญหาการทำงาน (3) การร่วมกันวางแผนปฏิบัติการสร้างทีมงานครูในโรงเรียน (4) ดำเนินการสร้างทีมงานครูในโรงเรียน (5) ร่วมกันประเมินผลที่เกิดจากทีม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ แบ่งเป็น 1) องค์ประกอบด้านปัจจัย ประกอบด้วย ทักษะทางวิชาการและกลไกการเรียนรู้ และโครงสร้างและสิ่งสนับสนุน 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมมือร่วมพลัง การเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน และการสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน 3) องค์ประกอบผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงาน ที่คาดหวัง และการเป็นสมาชิกและเครือข่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เวอร์ซิโอและอะดัม (Vescio Ross and Adam, 2008) ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเรื่อง A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลกระทบต่อการศึกษาของครู ที่สามารถปรับปรุงวัฒนธรรมทางวิชาชีพในโรงเรียนอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการสอนการร่วมมือร่วมพลัง และเสริมสร้างให้ครูตระหนักถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นที่น่าสนใจ พบว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเกิดขึ้น ได้แก่ การสร้างทีมงาน การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเปรียบเทียบคู่แข่งหรือคู่แข่ง การเสริมแรงจูงใจ และการให้รางวัล การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน และความผูกพันในโรงเรียน รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรที่สำคัญและเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร

4. จากผลประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ในองค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยโรงเรียนได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือ การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการ

พัฒนาทางวิชาชีพพร้อมกันผ่านการจัดกิจกรรม การประชุม การฝึกอบรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การสังเกต หรือสำรวจการจัดการเรียนการสอนของเพื่อนครู ครูเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพ มีการชี้แนะ การเป็นครูพี่เลี้ยง และที่สำคัญคือการทำวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนการแลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของครูเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ และเพิ่มพูนประสบการณ์ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่ครูในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทางวิชาชีพของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อิสระและคล่องตัว สามารถพัฒนาความเป็นผู้นำของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานสู่ความเป็นครูมืออาชีพ นอกจากนี้ ยังเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกันของครู มีการช่วยเหลือและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันในลักษณะกัลยาณมิตรทางวิชาการ รวมถึงประสานความร่วมมือและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง องค์กรทางการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด/เขตพื้นที่ ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินงานในด้านกลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา สอดคล้องกับผลการวิจัยของประวิต เอราวรรณ์ (2545) ในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียน พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครู มีองค์ประกอบ 7 ประการคือ 1) การปรับโครงสร้างการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การวางระบบการทำงานใหม่ 3) การเพิ่มช่องทางให้ครูมีอำนาจต่อรองในลักษณะในสารเสวนา (dialog) เพื่อลดความขัดแย้งและสร้างความเข้าใจกัน 4) การสร้างบรรยากาศ ให้มีการสื่อสารแบบเปิดและเป็นประชาธิปไตยระหว่างครูและผู้บริหาร 5) การพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ ๆ ให้กับครู 6) การสร้างทีมงานให้เกิดขึ้นระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 7) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ความต้องการจำเป็นเหล่านี้ได้นำมากำหนดเป็นโปรแกรม การเสริมสร้างพลังอำนาจครูที่ประกอบด้วยวิธีการแทรกเสริม 6 วิธีการ คือ ระดับบุคคล ใช้วิธีการฝึกอบรมทักษะการปฏิบัติงาน และการให้คำปรึกษาในการทำงาน ระดับทีมงาน ใช้วิธีการประชุม ทีมวินิจฉัยสภาพการณ์ และการประชุมเพื่อสร้างทีมแก้ไข ปัญหา ระดับโรงเรียนใช้วิธีการประชุม แบบปรึกษาหารือ และการประชุม เพื่อวางระบบควบคุมคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งผลการประเมิน เชิงผลลัพธ์ พบว่าพลังอำนาจครูเพิ่มขึ้นทุกตัวบ่งชี้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ฉันทพร บุญรักษา (2553) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ ปัจจัยด้านการจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน และปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ ที่สามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย และจากการศึกษาของเบนเนติกและกี (Bénédicte Vanblaere and Geert Devos, 2016) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางวิชาการต่อการสนับสนุนให้เกิดลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพระหว่างบุคคล ได้แก่ ความรับผิดชอบร่วมกัน การปฏิบัติงานร่วมกัน และการสนทนา สะท้อนคิด พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานร่วมกัน และการสนทนา สะท้อนคิด และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กัน และการสนทนา สะท้อนคิดและความรับผิดชอบร่วมกัน อีกทั้งในประเด็นการรับผิดชอบร่วมกันมีภาวะผู้นำทั้งสองรูปแบบต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมด้วย ประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้แก่ การไว้วางใจในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน การทำงานแบบร่วมมือของระดับครู มีผลต่อความมุ่งมั่นในการทำงานของครูที่ส่งผลต่อนักเรียน และปัจจัยระดับโรงเรียน ที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน การประยุกต์ใช้ และการสนับสนุนด้านโครงสร้าง รวมถึงปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีส่วนสำคัญในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ

5. จากผลประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาในองค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยโรงเรียนได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะที่มงานทุกคนในโรงเรียน มองเห็นภาพเป้าหมายและสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริงร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน ได้แก่ การพัฒนาการเรียนรู้อันดีของผู้เรียน มีการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้อันดีของผู้เรียน วางแผนร่วมกันทำความเข้าใจร่วมกัน มีข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน แนวปฏิบัติร่วมกัน ประเมินผลร่วมกันและการรับผิดชอบร่วมกัน ผู้บริหารสร้างภาวะผู้นำร่วมให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางการจัดการเรียนรู้อันดี การสนับสนุน การกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครู ส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยการแลกเปลี่ยนและแนะนำการทำงานร่วมกัน

เป็นทีม สามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้ โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันแบบมุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน เปิดเผยและมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แครพซึ่งกันและกัน เอื้ออาทรและร่วมกันทำงาน แบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ โดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน ต่อเพื่อนร่วมงานและต่อผู้เรียนเป็นวัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการ

สอดคล้องกับการวิจัยของฟิลลิป (Phillip, 2009) ที่ได้ศึกษาหำมิติของการเรียนรู้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เป็นแบบอย่างในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเท็กซัส พบว่า 5 มิติของรูปแบบการเรียนรู้ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำที่ใช้ร่วมกันและให้การสนับสนุน 2) มีวิสัยทัศน์ที่ใช้ร่วมกัน 3) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ 4) ปฏิบัติงานร่วมกัน 5) เงื่อนไขการสนับสนุน (นักศึกษาความสัมพันธ์และโครงสร้าง) ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ที่ยั่งยืนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะเห็นได้ชัดในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง ผลการศึกษาแสดงถึงวัฒนธรรมของโรงเรียนเหล่านี้ สัมพันธ์กับการได้รับการสนับสนุน โดยมีความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกันและของพวกเขากัน ผลสำเร็จเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน พนักงาน บุคลากร เน้นการเรียนรู้ของนักเรียน ระดับทีมจะสร้างภาวะความเป็นผู้นำและการเรียนรู้ร่วมกันของส่วนรวม ผู้บริหารในโรงเรียนเหล่านี้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก การจัดระเบียบข้อมูลบุคลากร และทรัพยากรในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในขณะที่ชุมชนช่วยให้โรงเรียนเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และจากการศึกษาของเบนเนติก และ กี (Bénédicte Vanblaere and Geert Devos, 2016) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางวิชาการต่อการสนับสนุน ให้เกิดลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพระหว่างบุคคล ได้แก่ ความรับผิดชอบร่วมกัน การปฏิบัติงานร่วมกัน และการสนทนาสะท้อนคิด พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานร่วมกัน และการสนทนาสะท้อนคิด และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์กัน และการสนทนาสะท้อนคิด และความรับผิดชอบร่วมกัน อีกทั้งในประเด็นการรับผิดชอบร่วมกัน มีภาวะผู้นำ ทั้งสองรูปแบบต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมด้วย ประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้แก่ การไว้วางใจในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน การทำงานแบบร่วมมือของระดับครู มีผลต่อความมุ่งมั่นในการทำงานของครูที่ส่งผลต่อนักเรียน และปัจจัยระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน การประยุกต์ใช้ และการสนับสนุนด้านโครงสร้าง รวมถึงปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีส่วนสำคัญในการพัฒนาชุมชน แห่งการเรียนรู้วิชาชีพ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของโวลาลาส และ ชาร์ป (Voulalas and Sharp, 2005) ได้ทำการศึกษาเรื่อง *Creating school as learning communities: obstacles and processes* พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วยปัจจัยที่สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยส่งเสริม (Enabling Factors) และปัจจัยที่มีอิทธิพลในการช่วยเสริมสร้าง (Helpful Factors) ซึ่งปัจจัยส่งเสริมได้แก่ เทคโนโลยีที่ทันสมัย การแข่งขันจากองค์กรอื่น ๆ การมีผู้นำทางและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การสร้างทีมงาน การร่วมมือที่เข้มแข็ง การสร้างวัฒนธรรมองค์การ การใช้จิตวิทยาในการสร้างแรงจูงใจ สร้างความผูกพัน และความสามารถในการปรับตัวไปสู่สถานการณ์ใหม่ การมีโครงสร้างและกระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง มีการประเมินความสำเร็จของกระบวนการเปลี่ยนแปลง สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการช่วยเสริมสร้าง ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ร่วมกันของทีม การจัดสรรและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ การสนับสนุนจากชุมชนรอบข้าง การเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ การเปิดโอกาส ให้ตัดสินใจร่วมกัน การกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ การอบรมและพัฒนา การสนับสนุนระหว่างสมาชิกด้วยกัน การปรับรื้อระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน การให้รางวัล การร่วมกันแสดงความยินดีในความสำเร็จ การพัฒนาปรับปรุงพนักงาน กระบวนการคัดเลือกพนักงาน และการยอมรับความผิดพลาดที่เป็นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ และการศึกษาของ แดน (Dan, 2012) ที่ศึกษาผลกระทบจากการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีต่อการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครูวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนในเขตมิเดิลเวสต์ พบว่า ในแต่ละโรงเรียนมีการดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในรูปแบบที่แตกต่างกัน ครูค้นพบการปฏิบัติที่ดีและไม่ดี โรงเรียนได้มีการปฏิบัติทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี โรงเรียนและครูเห็นความสำคัญของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการสื่อสารและความร่วมมือที่ดีเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่ดีและนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ครูได้รับคำแนะนำที่ดี ได้รับการชี้แนะแนวทางที่ดีในการปฏิบัติงานการดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการทำงานของครู ช่วยให้ครูมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับการผลการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกกรินทร์ สังข์ทอง และ ขวลิต เกิดทิพย์ (2557) ที่ได้ศึกษารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟังภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ทำให้เกิดพลังเข้มทิศวิสัยทัศน์ร่วม ระบบเปิดแบบพนิกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของ

งานการเรียนรู้ ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครู ทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร

6. จากผลประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา องค์กรประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นผลการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาประกอบด้วย ด้านคุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการด้านคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพภายในตามประเด็นการประเมินจากการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยมทั้ง 3 มาตรฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่า การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยาเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรืออาจเรียกได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกันก็ได้ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านผู้เรียน เมื่อโรงเรียนมีการดำเนินงานตามรูปแบบอย่างเป็นระบบชัดเจนในกระบวนการและเป้าหมายจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานการศึกษา โดยโรงเรียนสารวิทยาได้สร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามภารกิจหลักและขอช่วยการดำเนินงานจัดการศึกษาทั้งระบบในโรงเรียน อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการที่ดี ด้านการพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครูสู่ความเป็นมืออาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดกับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีความสามารถพึ่งตนเองได้ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติให้เต็มตามศักยภาพที่ตนมีอยู่ และมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ ให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้งรับการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของโลก สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งการที่จะทำให้

ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดีดังที่กล่าวมานั้น จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานผ่านในระดับยอดเยี่ยม รวมถึงผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงผลการทดสอบผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

และอาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลที่ว่าในการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จำเป็นต้องเกิดจากการวางแผน การบริหารจัดการที่เป็นระบบ การวางโครงสร้างการทำงาน การมอบหมายงานและบทบาทความรับผิดชอบ รวมถึงการพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น โรงเรียนต้องกำหนดจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้นแนวทาง การปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องอาศัยการบริหารงาน และการสร้างทีมงานในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ชุมชน ที่ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ นอกจากนี้ยังพบว่าในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้มีการบริหารจัดการหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ สร้าง ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผันวนกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มความสามารถ สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค และมีการศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ในการปรับการจัดการเรียนรู้

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสาวนิตย์ เจริญชัย และคณะ (2555) ในการศึกษาการเรียนรู้อิง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานวิจัยได้ อยู่ในคุณภาพระดับดี และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนว่า มีการใช้วิธีการพูดคุย ปรึกษาหารือ โดยผ่านการพูดโดยตรงและการโทรศัพท์ ทั้งกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา ด้วยกันเอง และได้ใช้ความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนกิจกรรมทั้ง 3

ขั้นตอน ได้ใช้วิธีการเลือกปัญหาเพื่อการทำวิจัยร่วม การสร้างความชัดเจนของปัญหาร่วมกัน การศึกษาหาความรู้เพื่อหาวิธีการพัฒนาผู้เรียน ตามปัญหาการวิจัยที่กำหนดไว้ การนำความรู้ที่ได้ศึกษามาเป็นแนวคิด/ฐานเพื่อการวิจัย การวางแผนพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติการวิจัยร่วมกัน วิธีการให้คำปรึกษาระหว่างการวิจัย การวางแผนพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติการวิจัยร่วมกัน วิธีการให้คำปรึกษาระหว่างการปฏิบัติตามแผน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ ความร่วมมือ การสื่อสาร การสนทนา ระบบเครือข่าย การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การเป็นเจ้าของร่วมกัน อิสรภาพทางความคิด กระทำ และสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน และยังสอดคล้องกับ มนอมา สุจริต (2550) ที่ได้วิจัยการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนบ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร ที่พบว่าผลการดำเนินการ ส่งผลให้คณะครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557) ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา เพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพของการสร้าง สมรรถนะเชิงวิชาชีพครู 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเอง 2) การทำงานเป็นทีม 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้ และนวัตกรรม รวมทั้งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ ผลการทดลองพบว่า การใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การคิดในการจัดกิจกรรมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ โดยแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนสมรรถนะเชิงวิชาชีพครู 4 สมรรถนะ ทำให้เกิดผลลัพธ์ในทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 3 ทักษะ ซึ่งมีประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายการวิจัย โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการประเมินตนเอง หลังการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประเด็นที่สนใจงานวิจัยนี้ได้มีการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาเพื่อหาประสิทธิผลของรูปแบบ โดยการวัดสมรรถนะเชิงวิชาชีพครู และผลลัพธ์ในทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 3 ทักษะ โดยการทดลองจากผลการวิจัยหลังการทดลองใช้รูปแบบผลสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และยกระดับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง และการศึกษาของ นริศ ภูอาราม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยหลักสูตร ครู ผู้บริหาร นักเรียน ทรัพยากร และเครือข่าย 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล 3) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย นักเรียน และครู และ 4) ด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ ส่วนระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีการทำงานผ่านหน่วยย่อย 7 หน่วยระบบ ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ผู้เรียน (2) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) การกำหนดเนื้อหา (4) การกำหนดวิธีสอน (5) การกำหนดสื่อการเรียนรู้ (6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ (7) การประเมินผลส่วนผลการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (2) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกคน (3) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และ (4) ครูสามารถจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมมากที่สุด และการวิจัยของ การ์มา (Karma, 2006) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน โดยใช้วิธีการที่เรียกว่า ALRR (ถาม ฟัง ตอบสนอง และสะท้อนให้เห็น) การเรียนรู้วิธีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นวิธีการแนะนำในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานในห้องเรียน แม้ว่าส่วนใหญ่เคยปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาบ้างแล้ว สำหรับโรงเรียนที่ประสงค์จะพัฒนาการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพชุมชน ทั้งโรงเรียน ผู้บริหาร และครูในระบบทั้งหมด จะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการเรียนรู้ ของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ พยายามที่จะทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับการใช้ ALRR ช่วยสร้าง จิตวิญญาณของความไว้วางใจในการสอบถามครูคณิตศาสตร์ ในขณะที่ผู้เข้าร่วมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีการตอบสนองต่อปัจจัยบริบทที่สำคัญ จากการสัมภาษณ์ครูคณิตศาสตร์ จำนวน 23 คน ที่มีส่วนร่วมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในระยะเวลา 3 ปี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า ครูคณิตศาสตร์ต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพราะทำให้พวกเขาได้พัฒนาสติปัญญา อารมณ์ ส่วนบุคคลและทีม ความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความสามารถในการสอนคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น กระบวนการการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในห้องเรียน ครูเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นมืออาชีพมากขึ้น

7. จากผลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามรูปแบบ การบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา พบว่า ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานทุกขั้นตอนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา เกิดจากการร่วมกันคิด วางแผนและร่วมกันดำเนินงานตลอดจนแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยร่วมกันดำเนินงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน และถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย โดยมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา การดำเนินงานจึงเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เกิดการยอมรับในการพัฒนาการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานร่วมกัน โดยโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและการวางแผนของโรงเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากการที่บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนมีความมุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีคุณภาพ จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับผลวิจัยของ เสาวนิตย์ เจริญชัย และคณะ (2555) ได้ศึกษาการเรียนรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานวิจัยได้อยู่ในคุณภาพระดับดี และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนว่ามีการใช้วิธีการพูดคุย ประเมินหรือ โดยผ่านการพูดโดยตรงและผ่านการโทรศัพท์ ทั้งกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาด้วยกันเอง และได้ใช้ความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนกิจกรรมทั้ง 3 ขั้นตอน ได้ใช้วิธีการเลือกปัญหาเพื่อการทำวิจัยร่วม การสร้างความชัดเจนของปัญหาร่วมกัน การศึกษาหาความรู้ เพื่อหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามปัญหาการวิจัยที่กำหนดไว้ การนำความรู้ที่ได้ศึกษามาเป็นแนวคิด/ฐาน เพื่อการวิจัย การวางแผนพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติการวิจัยร่วมกัน วิธีการให้คำปรึกษาระหว่างการวิจัย การวางแผนพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปปฏิบัติการวิจัยร่วมกัน วิธีการให้คำปรึกษาระหว่างการปฏิบัติตามแผน ซึ่งกระบวนการ

ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ ความร่วมมือ การสื่อสาร การสนทนา ระบบเครือข่าย การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การเป็นเจ้าของร่วมกัน อิสรภาพทางความคิด กระทำ และสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน และสอดคล้องกับการศึกษาของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) ที่ได้ศึกษารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยพบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย ส่งผลให้ เกิดความไว้วางใจ และรับฟังภาวะผู้นำ ไร้ศัลยภาพ ทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ทำให้เกิดพลัง เข้มทิศวิสัยทัศน์ร่วม ระบบเปิดแบบผนึกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงาน การเรียนรู้ ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ผู้ดูแลและจิตวิญญาณความเป็นครู ทำให้เกิดเจตจำนงร่วม พัฒนาวินัย พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็น วิถีปกติขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ

ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียน ดังนี้

1.1 ควรมีการทำความเข้าใจร่วมกัน โดยการประชุมปรึกษาหารือในที่บริหาร คณะครูผู้สอน เจ้าหน้าที่โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โดยเฉพาะคณะทำงานที่เป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ในรายละเอียดแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงการปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติ รวมถึงระหว่างการทำงานตลอดปีการศึกษาเพื่อมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาระหว่างการทำงานร่วมกัน

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและองค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุดนั้น

โรงเรียนควรมีการกระตุ้น และหาวิธีการให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมคิด ร่วมวางแผนและดำเนินการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เสนอความต้องการเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ในการนำมาประยุกต์ใช้บริหารงานในโรงเรียน รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์วิธีการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน ทุกกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอต่อความต้องการและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดระบบในการสนับสนุนส่งเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงาน ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพครู ควรมีการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ ทั้งนี้อาจเป็นไปในรูปของการให้มีโอกาสในการศึกษาต่อ หรือเข้ารับการศึกษาอบรมตามโอกาสอันควร ด้านการสร้างทีมงาน และเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานตามแนวทางแต่ละด้านเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และที่สำคัญคือ การกำกับติดตาม ช่วยเหลือและพัฒนา การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ที่อาจเกิดปัญหาหรืออุปสรรคระหว่างการปฏิบัติงาน

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู รายการเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนและร่วมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ กับเพื่อนครู/นักเรียนเพื่อแสวงหานวัตกรรม และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และรายการที่ผู้บริหารและครูมีการสนทนา แลกเปลี่ยน เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของสื่อและวิธีสอน และการมอบหมายงานในโรงเรียนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำที่สุดนั้น โรงเรียนควรออกแบบการจัดกิจกรรมหรือกำหนดในแผนงานการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูให้ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ผู้บริหารและครูร่วมพูดคุย และสะท้อนแนวคิดที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุด อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าเป็นเพียงหลักการกว้าง ๆ ทั่วไป

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ในองค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รายการเกี่ยวกับโรงเรียนประสานความร่วมมือ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำที่สุดนั้น โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายร่วมกับต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาใกล้เคียงในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูใน

โรงเรียนผ่านกิจกรรมเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดและวิธีที่ประสบความสำเร็จที่เป็นแบบอย่าง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนตามบริบทของตน

1.5 จากผลการวิจัยที่พบว่า ในองค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รายการเกี่ยวกับโรงเรียนมีการจัดระบบระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำที่สุดนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านทรัพยากรพื้นฐานและสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมถึงการลดขั้นตอนความเป็นโครงสร้างการบริหารที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ แต่ใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการ เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกขึ้น ให้บุคลากรทุกคนมีเสรีภาพในการรับข้อมูล และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีอิสระภาพ และให้ความรู้สึกปลอดภัยบนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ต้องเกิดจากการที่ผู้บริหารเสริมพลังอำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมให้บุคลากรมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น เป็นผู้ริเริ่มในการลงมือทำงานอย่างตระหนักรู้ และใส่ใจให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุก ๆ คน

1.6 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารวิทยา รายการที่มีความพึงพอใจเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ติดตามตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู และพัฒนาคุณภาพนักเรียนและในรายการเกี่ยวกับโรงเรียนมีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูและพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนจึงควรทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องจะได้เข้าใจถูกต้อง และตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีความรู้สึกในความเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอันจะส่งผลให้เกิดความทุ่มเทและร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดผลดียิ่งขึ้นต่อไป เพื่อการสนับสนุนทรัพยากรการบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการในกลยุทธ์ต่าง ๆ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้บริหารควรเป็นผู้นำครูในการเปลี่ยนแปลง รวมถึงกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรจะศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยอาจมีการวิเคราะห์องค์ประกอบและทำการศึกษารายงานองค์ประกอบในเชิงลึก

2.2 ควรวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบร่วมของการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเชิงทฤษฎีเพื่อนำสู่แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้เทคนิคการวิจัยปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) และใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากระดมสมองในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน

2.4 ควรศึกษาถึงกลยุทธ์การดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกัน เพื่อนำเสนอเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการดำเนินงานที่ตีร่วมกัน